

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання міської
координаційної ради з питань
професійного розвитку
педагогічних працівників
від 21.08.2025 № 3

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Департаменту освіти
Харківської міської ради

від 25.08.2025 № 112

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради КЗ ХПДЮТ
від 04.06.2025 № 3

Навчальна програма з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
театру пісні і танцю
«Забава»
(початковий, основний, вищий рівні, 12 років навчання)

Автори:

Стріян Л.В. – художній керівник театру пісні і танцю «Забава» Харківського Палацу дитячої та юнацької творчості Харківської міської ради Харківської області.

Рецензенти:

Ірина Мостова– декан факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури, кандидат мистецтвознавства, доцент

Володимир Фомін– доктор педагогічних наук, професор, декан факультету мистецтв Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Велику роль у вихованні дітей, популяризації народного мистецтва, збиранні скарбів народної пісенно-танцювальної творчості відіграють вокальні та хореографічні гуртки. Переважна кількість таких гуртків завжди мала суто вокальну або суто хореографічну профілізацію. Останнім часом підвищення уваги до народної творчості стало поштовхом до введення в профільні програми навчання супутніх дисциплін. Це елементи хореографії або вокалу, історія костюму, акторська майстерність, музична грамота тощо. Звертає на себе увагу зростаючий соціальний попит на отримання поглиблених знань, порівняно з хореографічним або вокальним гуртком, що спонукає до введення в курс навчання таких спеціальних предметів, як ритміка і танець, музично-ритмічний розвиток, класичний танець, гімнастику на підлозі, народно-сценічний танець, сольфеджіо, хоровий спів, акторський тренінг, історія мистецтв.

Актуальність даної програми у синтезі трьох видів мистецтва – хорового, хореографічного та театрального, що дає змогу створити театр пісні і танцю, метою діяльності якого є розвиток творчої особистості, здібної до самореалізації у різних напрямках музичного фольклору, усної народної творчості, формування ціннісних орієнтирів згідно з моральними принципами «народної» педагогіки. А також засобами музики, танцю й драматургії виявити й донести до глядача – слухача різноманітність культур народів світу та їхні національні особливості.

Навчальна програма реалізується у гуртку художньо-естетичного напрямку вокально-хореографічного профілю та спрямована на вихованців віком від 5 до 18 років.

Мета програми – формування ключових компетентностей здобувачів освіти засобами розкриття та розвитку їх природних задатків і творчого потенціалу ресурсами вокального, хореографічного та театрального мистецтва.

Основними завданнями програми є формування пізнавальної, практичної, творчої та соціальної компетентностей.

Пізнавальна компетентність спрямована на ознайомлення вихованців з різними жанрами народної творчості та особливостями пісенно-танцювального мистецтва, отримання спеціальних знань в області народних традицій та звичаїв, класичної та народно-сценічної хореографії, вокального мистецтва та акторської майстерності. Вихованці отримують уявлення про засоби організації змістовного дозвілля, розуміння важливості здорового способу життя та правильних взаємовідносин у суспільстві.

Практична компетентність спрямована на оволодіння правильною технікою виконання хореографічних елементів і зв'язок народно-сценічного та класичного екзерсису, оволодіння уміннями та навичками народного співу, індивідуального та ансамблевого виконання; формування та розвиток емоційної сфери гуртківців, пробудження їх уяви, фантазії та вольових якостей особистості – сили, міцності, уміння протистояти невпевненості та труднощам, бути відповідальним, навчитись співпрацювати у творчому колективі, залагоджувати розбіжності та конфлікти, уміти домовлятися та відстоювати свою позицію.

Творча компетентність у змісті програми сприяє розвитку музичного слуху, голосу та мовного апарату виконавців, сприяє розвитку їх системного, просторового та логічного мислення, уяви та фантазії, вмінню імпровізувати засобами хореографічного мистецтва, реалізовувати потреби у самовираженні, здатності до творчої ініціативи та рефлексії, підтримці обдарованих та талановитих дітей.

Соціальна компетентність спрямована на самореалізацію дитини в соціумі та її професійне самовизначення, виховування в неї національної свідомості, зацікавленості, шанобливого ставлення та любові до історії та культури рідного краю, шляхом вивчення народної творчості, особливо, пісенної та танцювальної спадщини українського народу, формувати повагу та толерантність, знайомлячись з вокально-хореографічною творчістю інших народів світу, на гармонізацію стосунків дітей з оточенням та батьками,

ціннісне ставлення до праці, здатність до продуктивної співпраці з партнерами у групі та до виконання різних ролей та функцій у колективі.

Навчальна програма передбачає 12 років навчання та пропонує викладання наступних предметів:

- народний спів;
- хореографія;
- основи акторської майстерності.

1-й рік – початковий рівень – 144 години на рік, 4 години на тиждень;

2-й рік – початковий рівень – 288 годин на рік, 8 годин на тиждень;

1-й рік – основний рівень – 288 годин на рік, 8 годин на тиждень;

2-й рік – основний рівень – 360 годин на рік, 10 годин на тиждень;

3-й та 4-й роки – основний рівень – 432 годин на рік, 12 годин на тиждень;

1-й, 2-й та наступні роки – вищий рівень – 432 годин на рік, 12 годин на тиждень.

Програма початкового рівня навчання передбачає розвиток у вихованців музично-ритмічної навичок, вивчення нескладних танцювальних елементів, розвиток співочого дихання, вокально-хорового слуху та музичної пам'яті, знайомство з усною народною творчістю та пісенно-танцювальним мистецтвом. Курс першого та другого років навчання є пропедевтичним, тому не передбачає виділення окремих годин на перевірку засвоєних знань з тематичних блоків. Контроль за здобутими знаннями здійснюється під час проведення підсумкових занять.

Програма основного рівня навчання спрямовує діяльність гуртка на глибоке засвоєння дітьми знань з області вокально-хореографічного мистецтва, оволодіння основними елементами класичного танцю, навичками двоголосного та триголосного співу та співу за нюансами, навчанню виразному і емоційному виконанню творів, а також основам народно-сценічної хореографії, розвиток артистичний сміливості і безпосередності.

Програма вищого рівня навчання спрямована на удосконалення і розвиток набутих навичок в області вокально-хореографічного мистецтва та акторської майстерності, оволодінню вміннями за допомогою хорового співу передавати ідейно-художній зміст твору, артистично виконувати хореографічні та вокально-хореографічні композиції, оволодівати усвідомленню зв'язку між рухом тіла і звуком, втілювати загальний задум номеру для подальшої профілізації.

Свій рівень виконавчої майстерності гуртківці перевіряють на конкурсах, фестивалях і масових заходах різних рівнів.

Вибір репертуару для практичного опанування спирається на вікові, фізіологічні, індивідуально-психологічні особливості дітей.

Велике значення в роботі ТПТ «Забава» надається індивідуальним заняттям, які призначаються викладачем колективу солістам театру та дітям, які працюють в малих формах. Індивідуальні заняття проводяться з розрахунку одна година на тиждень для кожного соліста.

Через те, що репертуарний план складається так, що в одному номері беруть участь діти різних вікових категорій, з'являється необхідність проводити зведені репетиції груп основного та вищого рівнів.

Навчальний план занять театру пісні і танцю

Рівень навчання	Рік навчання	Вік вихованців (років)	Хореографія (год/тиж)	Вокал (год/тиж.)	Акторська майстерність (год/тиж)	Всього (год/тиж)
Початковий рівень	1	5-6	2	2	-	4
	2	6-7	4	4	-	8
Основний рівень	1	7-8	4	4	-	8
	2	8-9	6	4	-	10

Рівень навчання	Рік навчання	Вік вихованців (років)	Хореографія (год/тиж)	Вокал (год/тиж.)	Акторська майстерність (год/тиж)	Всього (год/тиж)
	3	9-10	6	4	2	12
	4	10-11	6	4	2	12
Вищий рівень	1 та наступні	Від 11	6	4	2	12

Наповнюваність груп .

1. Початковий рівень – 15-20 дітей.
2. Основний рівень – 14-18 дітей.
3. Вищий рівень – 12-16 дітей.

Поділ на групи залежить від кількості набраних дітей того чи іншого віку. В залежності від здібностей дитини, рівня її розвитку та підготовки можливе зарахування чи переведення вихованця в групи наступного рівня навчання, незалежно від віку.

Структура педагогічного колективу театру

До структури театру пісні і танцю входять:

- художній керівник театру. Він організує весь комплекс діяльності колективу. Визначає загальну художньо-творчу концепцію, перспективи діяльності, формує репертуарний план, відповідає за результат освітнього процесу. Забезпечує комплектування педагогічного складу колективу, розподіл педагогічного навантаження. Організує концертні заходи, участь колективу у конкурсах і фестивалях;
- балетмейстер театру. Він здійснює постановки нових і поновлення раніше створених танців, забезпечує високий ідейно-художній рівень доручених йому постановок, організовує роботу з підготовки і випуску вокально-танцювальних композицій, планує репетиційний процес;

- керівники гуртка (педагоги-репетитори) з окремих предметів: народного співу, хореографії, акторської майстерності. Вони здійснюють навчання і виховання гуртківців згідно навчальному плану та рекомендаціям художнього керівника колективу та балетмейстера, забезпечують результативність та якість своєї роботи;
- акомпаніатори, що супроводжують репетиції груп, зведених та індивідуальних занять, допомагають керівнику гуртка у проведенні освітнього процесу.

Початковий рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	1	-	1
2.	Освоєння основних вокальних навичок	2	12	14
3.	Розвиток музичного слуху	2	8	10
4.	Вивчення розспівок та елементарних вокальних вправ	2	8	10
5.	Дитячі пісні, ігри та розваги	2	12	14
6.	Сприймання музики	2	4	6
7.	Робота з репертуаром	2	8	10
8.	Підготовка та проведення свят	2	4	6
9.	Підсумок	-	1	1
	Всього	15	57	72
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	1	-	1
2.	Основи музичного руху	2	6	8
3.	Допоміжні (партерні) вправи	2	14	16
4.	Елементи класичного танцю	2	12	14
5.	Елементи народного танцю	2	16	18
6.	Музичні ігри та ритмічні вправи	2	12	14

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
7.	Підсумок	-	1	1
	Всього	11	61	72
	Разом	26	118	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

Вступ (1 год.)

Бесіда з безпеки життєдіяльності. Оголошення плану роботи. Знайомство з гуртківцями. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Бесіда про жанри вокального мистецтва. Засоби охорони голосу, їх взаємозв'язок з процесом співу.

Освоєння основних вокальних навичок (14 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з правилами співацької постави.

Практична частина. Робота над вокальним диханням. Робота над дикцією та артикуляцією (артикуляційна гімнастика, розучування скоромовок). Робота над звукоутворенням та звуковеденням. Робота над розвитком мелодичного слуху.

Розвиток музичного слуху (10 год.)

Теоретична частина. Основні засоби формування та розвитку музичного слуху та ритму.

Практична частина. Робота над вмінням удержувати інтонації на одному звуці. Робота над вмінням розпізнавати звуки за довжиною; робота над вмінням точно передавати простий ритмічний малюнок оплесками в долоні. Навчання розпізнавати і самостійно визначати напрям мелодії, чути і точно інтонувати звуки, які повторюються. Робота над вмінням виділяти сильну частку звучання.

Вивчення розспівок та елементарних вокальних вправ (10 год.)

Теоретична частина. Види вокальних вправ та розспівок. Поняття вокального діапазону.

Практична частина. Вивчення вокальних вправ та розспівок у межах терції та кварта. Робота над оволодінням чіткою вимовою приголосних. Робота над формуванням вірного співацького звуку. Робота над розширенням діапазону.

Дитячі пісні, ігри та розваги (14 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями дитячого фольклору.

Практична частина. Розучування та театралізація ігрових пісень. Розучування дражнилок, мирилок та дитячих ігор.

Сприймання музики (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з характером музики та його різноманітністю. Ознайомлення з народними піснями різних регіонів України та країн Світу на основі прослуховування і перегляду аудіо та відеозаписів.

Практична частина. Робота з розвитку вмінь впізнавати на слух жанр музичного твору. Робота з розвитку вмінь виявляти структуру музичного твору: вступ, заспів, приспів та інші.

Робота з репертуаром (10 год.)

Теоретична частина. Робота з вивчення тексту твору. Аналіз мелодії пісні. Аналіз музично-виразних засобів.

Практична частина. Робота з вивчення та виконання твору. Робота над створенням образу твору.

Підготовка та проведення свят (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям сценічної культури та робота над формуванням її основ Ознайомлення з правилами поведінки за лаштунками.

Практична частина. Проведення календарно-обрядових та святкових заходів.

Підсумок (1 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (1 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Знайомство з гуртківцями. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в танцювальному залі під час репетицій та на перервах.

2. Основи музичного руху (8 год.)

Теоретична частина. Основи музичного руху.

Практична частина.

1. Колективно-порядкові вправи.

Марширування: ходіння по одному; розходження вправо, вліво; з'єднання у пари (з носка, на півпальцях, з високо піднятим коліном). Ознайомлення з поняттям: коло, колона, шеренга, інтервал, діагональ. Шиккування на марші: в коло, колону, з колони в пари і знову в колону, побудова кола з колони; вільне розміщення на площі.

2. Ритмічні вправи.

Виконання вправ на розвиток музично-слухового сприймання: відплескування долонями нескладних ритмічних малюнків на слух, вслуховування в музичний супровід. Виконання рухів у характері і темпі музики. Вправи на розвиток уваги, початок і закінчення руху разом з музикою. Рухова імпровізація на музику: динамічні відтінки твору (*forte* і *piano*), вправи на розвиток уяви, ініціативи. Виконання вправ на розвиток емоційного сприймання музики: передача характеру музичного образу через рух.

3. Допоміжні (партерні) вправи (16 год.)

Теоретична частина. Партерні вправи, особливості їх виконання.

Практична частина.

Вправи на підлозі.

Розкриття ступнів ніг із природної позиції в першу і знову в природну позицію (у зворотному порядку, лежачи на спині руки заведені під голову). Натягування ніг до самих кінчиків пальців ступнів і виведення їх у положення на п'ятки (ноги паралельно). Вправа на гнучкість: «жабка» - зустрічний рух ніг до голови (виконується лежачи на животі). Вправа на розвиток підйому ступні: гойдалки - переكاتи на ступнях (сидячи навпочіпки). Вправи на розтягування м'язів: «дроворуб», «метелик», шпагати. Вправи на укріплення і розвиток сили м'язів: «човник», «качалка», «велосипед», «берізка».

4. Елементи класичного танцю (14 год.)

Теоретична частина. Елементи класичного танцю.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (обличчям до центру зали).

Позиції ніг: I, II, III, VI. Потрійні переступання (з високими колінами). «Паровозик» (положення *releve* на високих пів пальцях, та на п'ятках) по VI позиції.

2. Вправи на середині залу.

Вправи на розвиток рівноваги по VI позиції із заведенням рук за спину. Вправи для голови: повороти, нахили, переводи. Уклін: дівчата - крок убік із закінченням у III позицію в *demi-plie*, хлопчики - крок у I позицію. Положення та позиції: підготовча позиція, I, II і III позиції. Вправи для рук (I *port de bras*). Стрибки: по VI позиції, підскоки на місці з підніманням колін високо вперед (поперемінно).

5. Елементи народного танцю (18 год.)

Теоретична частина. Елементи народного танцю.

Практична частина.

Вивчення танцювальних елементів: положення рук - на край спіднички, положення рук на поясі, положення рук у парі; танцювальний крок з носка, з п'яти, кроки вбік з присіданням по VI позиції; перемінний крок, підскоки в просуванні; винесення ноги на носок, на п'яту; гуцульський дрібний крок;

притупування однією ногою, двома ногами, потрійне; чесанка (поперемінний виніс ніг вперед), вихиласник (простий) та вихиласник з потрійним притупом.

6. Музичні ігри та ритмічні вправи (14 год.)

Практична частина. Вправи. Виконання ритмічних вправ на розвиток музично-слухового сприймання. Виконання ритмічних вправ на розвиток чуття сильної долі під час маршувань. Виконання ритмічних вправ на розвиток емоційного сприймання музики: «Курчата».

Ігри. Гра на виховання уваги: «Ходімо під музику». Гра на розвиток руху в характері і в темпі музики: «Зірочки».

7. Підсумок (1 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Початковий рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		Теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Робота над вокальними навичками	2	16	18
3.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
4.	Розспівки та вокальні вправи	2	16	18
5.	Дитячі пісні, ігри та розваги	4	22	26
6.	Обрядові пісні	2	16	18
7.	Сприймання музики	2	6	8
8.	Робота з репертуаром	4	24	28
9.	Підготовка та проведення свят	2	6	8
10.	Підсумок	-	2	2
	Всього	22	122	144
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2

№	Тема	Кількість годин		
		Теоретичних	практичних	усього
2.	Основи музичного руху	2	10	12
3.	Допоміжні (партерні) вправи	4	12	16
4.	Елементи класичного танцю	4	20	24
5.	Елементи народного танцю	6	20	26
6.	Танцювальні етюди та музичні ігри	8	22	30
7.	Репетиційна робота	-	32	32
8.	Підсумок	-	2	2
	Всього	26	118	144
	Разом	48	240	288

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровій залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Робота над вокальними навичками (18 год.)

Теоретична частина. Основні правила дихання та формування звуку.

Практична частина. Робота над основними правилами дихання. Робота над дикцією та артикуляцією. Робота над формуванням звуку; робота над чіткою інтонацією. Робота над розширенням діапазону голосу за допомогою ускладнення розспівок. Подальша робота над розвитком мелодичного слуху.

3. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Теоретична частина. Основні засоби формування та розвитку музичного слуху та ритму.

Практична частина. Подальша робота над вмінням удержувати інтонації на одному звуці. Робота над розвитком музичної пам'яті. Робота над вмінням

точно передавати складний ритмічний малюнок оплесками в долоні та на інструменті. Робота над вмінням співати мелодію без підтримки інструменту.

4. Розспівки та вокальні вправи (18 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям артикуляційний ансамбль та робота над ним.

Практична частина. Вивчення вокальних вправ на розвиток голосу та артикуляційного апарату. Вивчення вокальних вправ в межах кварта-квінти. Робота над навичками окультурення звуку. Робота над розширенням голосового діапазону.

5. Дитячі пісні, ігри та розваги (26 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з ігровими елементами та використання їх при виконанні дитячих пісень.

Практична частина. Вивчення та театралізація пісень дитячого фольклору. Розучування пісень-лічилок та дитячих ігор.

6. Обрядові пісні (18 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями різдвяних пісень. Ознайомлення з призначенням пісень-закличок в обрядах весняного циклу.

Практична частина. Вивчення та виконання колядок та щедрівок. Розучування веснянок.

7. Сприймання музики (8 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з дитячими ударними музичними інструментами.

Практична частина. Слухання народних пісень у сучасних ритмах. Перегляд відеоматеріалу з записами концертів професійних виконавців. Суміщення вокалу та гри на ударних музичних інструментах.

8. Робота з репертуаром (28 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з репертуаром колективу.

Практична частина. Робота з вивчення тексту твору. Розучування мелодії пісні. Робота над формуванням виконавських навичок. Робота над розкриттям ідейного змісту твору. Робота над вивченням та виконанням твору.

9. Підготовка та проведення свят (8 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям: акторська майстерність та робота над її основами. Ознайомлення з правилами поведінки за лаштунками.

Практична частина. Проведення календарно-обрядових та святкових заходів.

10. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічній залі під час репетицій та на перервах.

2. Основи музичного руху (12 год)

Теоретична частина. Основи музичного руху.

Практична частина.

1. Колективно-порядкові вправи.

Фігурне марширування: ходіння по діагоналі, по колу, розходження парами і четвірками, на високих півпальцях, на п'ятах, з високим підніманням колін, з підскоком тощо. Ознайомлення з поняттями: шеренга, ланцюжок, равлик, діагональ, інтервал. Шикування на марші з колони в шеренгу; з шеренги в ланцюжок, з ланцюжка в равлик тощо. Шикування на марші: з колони по одному в пари, з пар в колони, з колони по два в колони по чотири.

2. Ритмічні вправи.

Вправи на подальший розвиток музично-слухового сприймання: ознайомлення з темпами, оплески в темпі музики, плескання долонями нескладних ритмічних малюнків. Вправи на розвиток емоційного сприймання музики: передача в рухах характеру різних за змістом музичних творів,

розвиток творчої уяви, артистизму. Музично-ритмічне тренування: поняття про музичну фразу, затакт, вправи на ритмічні малюнки в різних темпах, рахуючи. Рухова імпровізація на музику: динамічні відтінки в музиці, відчуття контрастності звучання музики, подальший розвиток уяви, ініціативи.

3. Допоміжні (партерні) вправи (16 год.)

Теоретична частина. Допоміжні вправи.

Практична частина. Вправи на підлозі: вправи на розтягування м'язів; вправи на укріплення і розвиток сили м'язів; вправи на зняття втоми, які б підвищували емоційний стан вихованців.

4. Елементи класичного танцю (24 год.)

Теоретична частина. Елементи класичного танцю.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (обличчям до палки).

Постановка корпусу, поняття *aplomb*. *Demi plie* по I, II, III позиціях (з II півріччя - у V позиції). *Battement tendu* по I позиціях вбік (з II півріччя - вперед, назад). *Battement tendu jete* по I позиції вбік (з II півріччя - вперед, назад). *Passe par terre* (з II півріччя). *Rond de jambe par terre* (по точках). Поняття *en dehors*, *an dedans*. Положення *sur le cou-de-pied*. *Releve* по I, II, III позиціях (з II півріччя - у V позиції). *Battement releve lent* вбік (з II півріччя - вперед, назад). *Grand battement jete* по I позиції вбік (з II півріччя - вперед, назад).

2. Вправи на середині.

Поклони (для дівчат - кніксен, для хлопчиків - у бік із відведенням руки). Стрибки по VI позиції, стрибки із зігнутими у колінах ногами. Стрибки: *pas soute* по I, II, III позиціях (підготовче), *changement de pied* (італійський, тобто жабка). *Port de bras* (підготовче, I).

5. Елементи народного танцю (26 год.)

Теоретична частина. Елементи народного танцю.

Практична частина. Танцювальні елементи: потрійний крок; перемінний, крок з носка, п'яти; па польки, па шассе, па галопу; приставний боковий крок в просуванні, підскоки в просуванні, на місці; припадання;

бігунець; вірьовочка; вихилясник; одинарний, подвійний, потрійний притупи; підготовка до присядки у I позиції, присядки з виведенням ноги вперед; підготовка до шене, оберти на підскоках по діагоналі.

6. Танцювальні етюди та музичні ігри (30 год.)

Практична частина. Гра на розвиток музично-слухового сприймання: «Птахи і клітка». Гра на розвиток рухової імпровізації «Вітерець і вітер». Гра на розвиток емоційного сприймання музики «Лови метелика». Гра на розвиток руху в характері і в темпі музики «Зірочки». Постановка танцювальних етюдів на вивчені рухи.

7. Репетиційна робота (32 год.)

Практична частина. Відпрацювання танцювальних комбінацій та танцювальних етюдів.

8. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

По закінченні навчання на початковому рівні *вихованці мають знати і розуміти:*

- правила співацької постановки;
- правила гігієни і збереження голосу;
- початкові відомості про рухи;
- правила виконання ритмічно-рухових вправ та вправ на підлозі;
- основні положення рук та ніг, постави корпусу і голови;
- поняття: мелодія, темп, ритм, музичний супровід, коло, колона, шеренги, діагоналі, музичний звук, тривалість та висота звуку, музична фраза, затакт, фольклор, обряди, звичаї.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- володіти навичками артикуляції й дикції під час співу;
- визначати висоту звуку;

- визначати темп та характер музичного твору;
- відтворювати даний ритмічний малюнок;
- застосовувати основні вокальні навички;
- виконувати елементарні розспівки та вокальні вправи;
- виконувати нескладні пісні з супроводом;
- володіти своїм тілом під час виконання вправ;
- вміти орієнтуватися в танцювальному залі;
- самостійно виконувати колективно-порядкові перебудови;
- виконувати прості комбінації;
- узгоджувати танцювальний рух із музикою.

Вихованці мають набути досвід:

- творчої колективної діяльності;
- сценічної культури.

У вихованців мають сформуватися наступні компетентності:

- здатність до опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання;
- здатність працювати в творчому колективі;
- залучення в мистецьку творчість шляхом розкриття і розвитку природних здібностей;
- здатність дбайливого ставлення до власного здоров'я;
- здатність до елементарної самостійної роботи в колективі;
- навички емоційної саморегуляції під час заняття.

Основний рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Напрацювання вокальних навичок	2	18	20

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
3.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
4.	Розспівки та вокальні вправи	2	18	20
5.	Дитячий фольклор, ігри та розваги	2	12	14
6.	Календарно-обрядові пісні	2	12	14
7.	Робота з репертуаром	2	26	28
8.	Постановча та репетиційна робота	2	20	22
9.	Участь у концертах та проведення свят.	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
	Всього	16	128	144
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Основи музичного руху	2	14	16
3.	Допоміжні (партерні) вправи	2	16	18
4.	Класичний танець	2	28	30
5.	Народний танець	4	24	28
6.	Танцювальні етюди	2	14	16
7.	Постановча та репетиційна робота	2	30	32
8.	Підсумок	-	2	2
	Всього	16	128	144
	Разом	32	256	288

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина.

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила

поведінки в хоровій залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Напрацювання вокальних навичок (20 год.)

Теоретична частина. Поняття соліст, дует, тріо, квартет, ансамбль, хор, вокал, партія. Різниця між академічним і народним співом.

Практична частина. Робота над розширенням діапазону голосу за допомогою ускладнення розспівок. Робота над навичками рівномірного розподілу дихання при співі музичної фрази. Робота над розвитком народної манери співу.

3. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Теоретична частина. Засоби музичної виразності

Практична частина. Робота над розвитком музичної пам'яті. Робота над вмінням точно передавати складний ритмічний малюнок оплесками в долоні та на інструменті. Робота над розвитком мелодичного слуху.

4. Розспівки та вокальні вправи (20 год.)

Теоретична частина. Поняття вокального діапазону, вокального слуху.

Практична частина. Спів навчально-тренувальних вправ на розвиток вокального слуху. Робота над формуванням і розвитком вірного співацького звуку. Робота над розширенням діапазону в межах квінти.

5. Дитячий фольклор, ігри та розваги (14 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Навчання дітей музично-ритмічним умінням і навичкам через ігри, танці і вправи. Розучування дитячих ігор. Вивчення та виконання пісень дитячого фольклору.

6. Календарно-обрядові пісні (14 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Ознайомлення з особливостями виконання обрядових пісень. Розучування колядок та щедрівок. Ознайомлення з обрядом весняного циклу: закликання весни. Розучування пісень-закличок та веснянок.

7. Робота з репертуаром (28 год.)

Теоретична частина. Робота з репертуаром. Правила роботи з мікрофоном.

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодії пісні. Аналіз мелодії пісні. Робота над вихованням сценічної культури гуртківців. Робота над вмінням передавати динамічні відтінки твору.

8. Постановча та репетиційна робота (22 год.)

Практична частина. Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

9. Участь у концертах та проведення свят (6 год.).

Практична частина. Участь вихованців у концертах, фестивалях та конкурсах. Проведення календарно-обрядових та інших святкових заходів.

10. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічній залі під час репетицій та на перервах. Історія еволюції народної хореографії та тенденції її розвитку в Україні у теперішній час.

2. Основи музичного руху (16 год.)

Практична частина. Удосконалення та розвиток виконання колективно-порядкових та ритмічних вправ за допомогою ускладнення музичного супроводу.

3. Допоміжні партерні вправи (18 год.)

Практична частина. Виконання партерного екзерсису та вправ на підлозі, спрямованих на розвиток гнучкості суглобів, поліпшення еластичності

м'язів і зв'язувань, нарощування сили м'язів. Вправи на напругу й розслаблення м'язів тіла; вправи для поліпшення еластичності м'язів плеча й передпліччя, розвитку рухливості ліктьового суглоба. Вправи для розвитку гнучкості плечового й поясного суглобів; вправи на зміцнення м'язів черевного преса; вправи на поліпшення гнучкості хребта; вправи для поліпшення рухливості тазостегнового суглоба й еластичності м'язів стегна. Вправи на поліпшення гнучкості колінних суглобів. Вправи для розвитку рухливості та еластичності м'язів гомілки й стопи. Вправи для розвитку виворотності ніг; вправи на виправлення постави.

4. Класичний танець (30 год.)

Теоретична частина. Назви тренувальних вправ біля станка. Послідовність вправ біля станка.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (тримаючись однією рукою): demi plie, grand plie, battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre, petit battement sur le cou-de-pied (основне положення), battement releve lent на 90°, grand battement jete, releve на півпальцях, port de bras назад, вбік, кругове обличчям до палки, battement frappe в підлогу (з II півріччя).

2. Вправи на середині: уклін, позиції ніг, вправи для рук, port de bras; оберти по діагоналі.

3. Стрибки (allegro): cote по I, II, V позиціях, changement de pied.

5. Народний танець (28 год.)

Теоретична частина. Основи народно-сценічної хореографії.

Практична частина.

1. Основи народно-сценічного танцю. Позиції і положення рук, позиції ніг, присідання, напівприсідання. Підготовка до вірьовочки. Вистукування всією ступнею, півпальцями, каблуком. Переступання.

2. Елементи українських танців центрально-східних областей України.

Положення рук, голови, вправи для рук. Основні кроки та елементи: бігунець, голубці, малий тинок, вихилясник, упадання на місці, з просуванням

вбік, припадання, зальотний крок. Вправи: присядка, комбінація «м'ячики» - розніжка, повзунець (вивчаються біля опори); оберти на підскоках по діагоналі, підготовка до обертів на місці.

2. Елементи гуцульських танців.

Гуцульський куточок з пружинкою, боковий гуцульський хід з паузою, маленький дрібний тропіток, чесанка, увиванець, трясунка, гуцульський крок, присядки гуцульського характеру, оберти гуцульського характеру для дівчат.

4. Елементи чеського танцю.

Крок польки, галоп. Оберти в парі і поодиночі.

6. Танцювальні етюди (16 год.)

Практична частина. Етюд на елементах українського танцю «Козачок», «Метелиця». Етюд на елементах гуцульського танцю «Гуцулочка», «Коломийка».

7. Постановча та репетиційна робота (32 год.)

Практична частина. Робота над концертним репертуаром.

8. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу

Основний рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Напрацювання вокальних навичок	2	16	18
3.	Розвиток музичного слуху	2	12	14
4.	Розспівки та вокальні вправи	2	14	16
5.	Дитячий фольклор, ігри та розваги	2	6	8

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
6.	Календарно-обрядові пісні	2	12	14
7.	Робота з репертуаром	2	32	34
8.	Робота з технічними засобами	2	4	6
9.	Постановча та репетиційна робота	2	20	22
10.	Участь у концертах та проведення свят.	-	8	8
11.	Підсумок	-	2	2
	Всього	18	126	144
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Основи музичного руху	-	14	14
3.	Допоміжні (партерні) вправи	-	10	10
4.	Класичний танець	4	42	46
5.	Народний танець	4	46	50
6.	Танцювальні етюди	4	30	34
7.	Постановча та репетиційна робота	4	50	54
8.	Участь у концертах	-	4	4
9.	Підсумок	-	2	2
	Всього	18	198	216
	Разом	36	324	360

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Напрацювання вокальних навичок (18 год.)

Теоретична частина. Поняття: соліст, дует, тріо, квартет, ансамбль, хор, вокал, партія, динаміка, тривалість. Засоби музичної виразності.

Практична частина. Робота над розширенням діапазону голосу за допомогою ускладнення розспівок. Робота над розвитком народної манери співу. Робота над розвитком відчуття опору звуку. Робота над формуванням вокально-хорової культури.

3. Розвиток музичного слуху (14 год.)

Теоретична частина . Засоби музичної виразності

Практична частина. Робота над розвитком музичної пам'яті. Робота над вмінням точно передавати складний ритмічний малюнок оплесками в долоні та на інструменті. Ознайомлення з поняттям канон, вивчення канонів. Робота над розвитком гармонічного слуху.

4. Розспівки та вокальні вправи (16 год.)

Теоретична частина. Поняття вокального діапазону, вокального слуху.

Практична частина. Спів навчально-тренувальних вправ на розвиток співацького вібрато. Робота над розширенням діапазону в межах сексти. Робота над розвитком динамічного діапазону. Робота над рухливістю голосів. Виконання двоголосних розспівок.

5. Дитячий фольклор, ігри та розваги (8 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Навчання дітей музично-ритмічним умінням і навичкам через ігри, танці і вправи. Розучування дитячих ігор. Вивчення та виконання пісень дитячого фольклору.

6. Календарно-обрядові пісні (14 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Ознайомлення з особливостями виконання обрядових пісень. Розучування колядок та щедрівок. Ознайомлення з обрядом весняного циклу: закликання весни. Розучування пісень-закличок та веснянок.

7. Робота з репертуаром (34 год.)

Теоретична частина. Робота з репертуаром. Правила роботи з мікрофоном.

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодії пісні. Аналіз мелодії пісні. Робота над вихованням сценічної культури гуртківців. Робота над вмінням передавати динамічні відтінки твору.

8. Робота з технічними засобами (6 год.)

Теоретична частина. Поняття про технічні засоби.

Практична частина. Робота з мікрофоном.

9. Постановча та репетиційна робота (22 год.)

Практична частина. Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

10. Участь у концертах та проведення свят (8 год.).

Практична частина. Участь вихованців у концертах, фестивалях та конкурсах. Проведення календарно-обрядових та інших святкових заходів.

11. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічній залі під час репетицій та на перервах. Історія еволюції народної хореографії та тенденції її розвитку в Україні у теперішній час.

2. Основи музичного руху (14 год.)

Практична частина. Удосконалення та розвиток виконання колективно-порядкових та ритмічних вправ за допомогою ускладнення музичного супроводу.

3. Допоміжні партерні вправи (10 год.)

Практична частина. Вправи на напругу й розслаблення м'язів тіла. Вправи на поліпшення еластичності та зміцнення м'язів, розвитку рухливості, гнучкості всього тіла. Вправи для розвитку виворітності ніг; вправи на виправлення постави.

4. Класичний танець (46 год.)

Теоретична частина. Назви тренувальних вправ біля станка. Послідовність вправ біля станка.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (тримаючись однією рукою): *demi plie*, *grand plie*, *battement tendu*, *battement tendu jete*, *rond de jambe par terre*, *petit battement sur le cou-de-pied* (основне та умовне положення), *battement releve lent* на 90°, *grand battement jete*, *releve* на півпальцях, *port de bras* назад, вбік, кругове обличчям до палки, *battement frappe* на повітря, *pas de battement* і *balançoire*.

2. Вправи на середині: уклін, позиції ніг, вправи для рук, *port de bras*, пози, рухи тренажу класичного танцю; оберти на середині, по діагоналі.

3. Стрибки (*allegro*): *cote* по I. П. V позиціях, *changement de pied*; *pas échappé*.

5. Народний танець (50 год.)

Теоретична частина. Основи народно-сценічної хореографії.

Практична частина.

1. Основи народно-сценічного танцю.

Позиції і положення рук, позиції ніг, присідання, напівприсідання. Вправи на розвиток сили й рухливості стопи (вправи напруженою стопою), швидкі підняття ноги на 25-30° (підняті з ненапруженою стопою). Підготовка

до «вірьовочки». Вистукування всією ступнею, півпальцями, каблучком; переступання; «качалка»; «штопор» (обличчям до опори).

2. Елементи українських танців центрально-східних областей України.

Положення рук, голови, вправи для рук. Основні кроки та елементи: бігунець, голубці, тинок, вихилясник (простий), вихилясник з потрійним притупом, вихилясник з угинанням, упадання на місці, з просуванням вбік, припадання, зальотний крок, найпростіші дрібні вистукування в характері українського танцю Вправи: присядка, комбінація «м'ячики» - розніжка, комбіновані присядки, підсічки, повзунець, оберти по діагоналі.

3. Елементи подільського танцю.

Положення рук, положення рук в парі, подільський урочистий крок, подільська полька на місці, потрійний крок, подільська полька з просуванням, на місці з руками.

4. Елементи чеського танцю.

Крок польки, галоп. Оберти в парі і по одному.

5. Елементи німецького танцю.

Боковий галоп (різновиди). Крок польки. Крок вальсу, вальсова доріжка. Оберти в парі.

6. Танцювальні етюди (34 год.)

Практична частина. Етюд на елементах українських танців різних регіонів («Гопак», «Плескач», «Подoliaночка», «Варварка», «Кадриль»). Етюд на елементах чеського танцю. Етюд на елементах німецького танцю.

7. Постановча та репетиційна робота (54 год.)

Робота з концертним репертуаром.

8. Участь у концертах (4 год.)

9. Підсумкове заняття (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

По закінченні навчання на першому та другому роках основного рівня вихованці мають знати і розуміти:

- поняття: соліст, дует, тріо, квартет, ансамбль, хор, вокал, партія, динаміка, тривалість та засоби музичної виразності;
- основні народні свята та обряди;
- різницю між академічним і народним співом;
- правила роботи з мікрофоном;
- засоби музичної виразності;
- назви тренувальних вправ біля станка;
- послідовність вправ біля станка;
- темпові позначення: *adagio*, *vivo*, *andante*, *allegro*;
- основи народно-сценічної хореографії.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- виконувати народні пісні та обрядові пісні в народній манері за нюансами;
- співати чисто і злагоджено в унісон нескладні двоголосні канони та двоголосся із супроводом;
- передавати дієм сюжет пісенного твору;
- володіти елементами сценічного руху під час виконання пісень;
- виконувати твори у супроводі (фонограма) та *a cappella*;
- правильно виконувати вправи і рухи, які виконуються на півпальцях;
- правильно виконувати екзерсис біля палиці та на середині зали;
- виконувати елементи класичного танцю;
- виконувати елементи народно-сценічного танцю, тренаж, танцювальні комбінації та етюди ;
- розрізняти особливості музичного супроводу до танців, виявляти обізнаність у виконанні гуцульських, подільських, чеських танців та їх

характерних особливостей, володіти танцювальною манерою та перевтілюватись в образи.

Вихованці мають набути досвід:

- концентрації уваги і координації рухів;
- сценічної культури, навички виступу на концертах.

У вихованців мають сформуватися наступні компетентності:

- відкритість до нових ідей;
- активність у житті колективу;
- ініціативність;
- здатність засвоєння та використання отриманих знань та навичок на практиці;
- навички дбайливого ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей;
- співпраця з іншими особами для досягнення спільної мети;
- навички організації власного навчального середовища.

Основний рівень, третій рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Вокально-хорова робота	2	20	22
3.	Розспівки та вокальні вправи	2	14	16
4.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
5.	Календарно-обрядові пісні	2	14	16
6.	Робота з технічними засобами	2	4	6
7.	Робота з репертуаром	2	36	38
8.	Постановча та репетиційна робота	2	18	20
9.	Участь у концертах та конкурсах	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Всього	16	128	144
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Класичний танець	-	40	40
3.	Народний танець	-	50	50
4.	Танцювальні етюди	4	28	32
5.	Розбір технічно складних трюкових елементів	2	12	14
6.	Постановча та репетиційна робота	4	62	66
7.	Участь у концертах та конкурсах	-	10	10
8.	Підсумок	-	2	2
	Всього	12	204	216
	Акторське мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Розвиток артистичної сміливості	2	12	14
3.	Зняття м'язових затисків	2	16	18
4.	Емоційна пам'ять	2	16	18
5.	Імпровізація під музику	2	16	18
6.	Підсумок		2	2
	Всього	10	62	72
	Разом	38	394	432

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила

поведінки в хоровій залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Вокально-хорова робота (22 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співочі засоби виразності. Назви жіночих і чоловічих співочих голосів

Практична частина. Робота над формуванням навичок народної манери співу. Робота над виробленням активного унісону у творах. Робота над чистотою інтонації при двоголосному співі. Робота над виконанням творів з супроводом.

3. Розспівки та вокальні вправи (16 год.)

Теоретична частина: Історія виникнення звуконаслідування: голосилки, різноманітні форми інтонування, властиві вигукам, звертанням до худоби та наслідуванням звукам природи.

Практична частина. Робота над розширенням звукового діапазону в межах сексти. Робота над рухливістю голосів. Робота над вихованням навичку співу без супроводу. Робота над виконанням двоголосних розспівок.

4. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Теоретична частина: Ознайомлення з поняттям канон.

Практична частина. Робота над чистотою акордової інтонації. Робота над розвитком музичної пам'яті. Робота над вправами на розвиток поліфонічного слуху. Вивчення канонів.

5. Календарно-обрядові пісні (16 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди весняно-літнього календарного циклу..

Практична частина. Ознайомлення з особливостями обрядової пісенності Слобожанщини. Розучування зимових обрядових пісень Слобожанщини. Розучування веснянок, петрівок та купальських пісень Слобідського краю.

6. Робота з технічними засобами (6 год.)

Практична частина. Робота з мікрофоном. Робота з фонограмою «мінус».

7. Робота з репертуаром (38 год.)

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодій партій твору. Розбір пісні та аналіз хорових партитур. Робота над умінням поєднувати спів з танцювальними рухами. Робота над формуванням виконавських навичок. Навчання вмінню розкрити смисловий зміст твору. Робота над нюансами та виразністю виконання твору. Робота над характером звуковедення та тембром твору.

8. Постановча та репетиційна робота (20 год.)

Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

9. Участь у концертах та конкурсах (6 год.)

10. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків роботи за рік та показ вивченого за рік матеріалу.

Перспективи роботи на наступний рік.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічній залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Класичний танець (40 год.)

Теоретична частина. Елементи екзерсису; методика виконання вправ біля станка.

Практична частина:

1. Вправи біля станка (тренаж).

Повторюються вивчені рухи в більш складних комбінаціях, зі збільшенням силового навантаження, та вивчаються нові: *battement developpe*, *battement fondu*.

2. Вправи на середині залу.

Виконуються вправи тренажу *en face* з поступовим введенням на *epaulementn croisee*, *effacee*, а також: пози (*arabesque*); танцювальні елементи (па польки, галопу).

3. Стрибки (*allegro*).

Saute, *changement de pieds*, *pas echappe* (з обертом), *pas jete* (підготовка). Оберти по діагоналі та на середині.

3. Народний танець (50 год.)

Теоретична частина. Основні рухи та характерні особливості манери українських танців; правила поведінки і спілкування у парному танці.

Практична частина.

1. Вправи біля станка.

Уклін для дівчат, уклін для хлопців. Вправи для рук, нахили корпусу. Присіди. Вправа для розвитку рухливості ступні. Маленькі кидки. Кругові рухи ногою по підлозі. Каблучна вправа. Підготовка до вірьовочки. Низькі та високі розгортання ноги, м'яке розкривання ноги на 45°. Дрібні вистукування. Адажіо. Великі кидки.

2. Вправи на середині залу.

Позиції та положення ніг, рук. Комбінації українських танців на основі вивченого матеріалу. Положення рук у парних танцях. Вправа для рук з використанням поз та елементів танцю.

3. Елементи українського танцю:

Тинок з високим підійманням колін, тинок з участю рук; голубці, голубці з переступанням; вірьовочка; вихилясник з угинанням; упадання на місці та з просуванням вбік, припадання в повороті; бігунець з участю рук; зальотний крок, перемінний крок, крок з каблука в комбінації з бігом. Присядка на місці, бокова присядка, «м'ячики», розніжка в повороті з

оплеском, підсічки, повзунець з опорою на руку, стрибок через шаблю. Оберти в просуванні: на підскоках, з перескоком, каблучна крутка. Оберти на місці: обертас, гуцульські оберти, обертас з піджатими ногами.

4. Елементи гуцульського танцю.

Гуцульські підскоки з поворотом (рух парний); гуцульський поворот на півпальцях; синкопована дрібушечка в характері гуцульського танцю; гуцульська присядка гайдук-круч; «свердло».

5. Елементи танців волинського регіону.

Положення рук та переведення їх з позиції в позицію; крок з каблука з перегинанням корпусу; потрійні та одинарні зіскоки по паралельній позиції.

6. Елементи польського танцю.

Основні положення рук та ніг; основні елементи: ключі, кроки, голубці, перебори; основні кроки польських танців «Полонез», «Краков'як», «Мазурка», «Оберек».

4. Танцювальні етюди (32 год.)

Етюди на елементах українських танців «Гопак», «Метелиця», «Кадриль», «Варварка», «Оляндра», «Волинська полька», «Гуцулка», «Коломийка». Етюд на елементах польського танцю «Краков'як».

5. Розбір технічно складних трюкових елементів (14 год.)

Теоретична частина. Різновиди присядок та обертів.

Практична частина. Різновиди присідань, повзунець на дві, одну руки та сидячи. Оберти для дівчат по діагоналі та на середині зали.

6. Постановча та репетиційна робота (66 год.)

Робота з концертним репертуаром.

7. Участь у концертах та конкурсах (10 год.)

8. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Акторське мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Бесіда «Акторська виразність виконавців, як важливий засіб відображення образу номеру на сцені».

9. Розвиток артистичної сміливості (14 год.)

Теоретична частина. Основні закони артистичної етики; поняття: сцена, лаштунки, артист, актор, режисер, репетиція, сценічний майданчик.

Практична частина. М'язова релаксація окремих груп м'язів, зняття напруги. Тренінг концентрації та розподілу уваги. Розвиток здатності проявляти артистичну сміливість та характерність при виконанні індивідуальних завдань.

10. Зняття м'язових затисків.(18 год.)

Теоретична частина. Зняття м'язових затисків.

Практична частина. Фізичне розігрівання. Концентрація уваги.

11. Емоційна пам'ять.(18 год.)

Теоретична частина. Основні психічні процеси та якості: сприйняття, увага, фантазія, комунікабельність.

Практична частина. Усвідомлення свого чуття та відчуття. Розвиток основних психічних процесів та якостей: сприйняття, уваги, фантазії, комунікабельності. Зменшення м'язової напруги голосового апарату, робота над резонаторами.

12. Імпровізація під музику (18 год.)

Тренування уяви, фантазії за музичною темою. Розвиток навичок орієнтації у просторі. Розвиток пластичної свободи руху, звільнення дихання.

13. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Основний рівень, четвертий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Вокально-хорова робота	2	18	20
3.	Розспівки та вокальні вправи	2	14	16
4.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
5.	Календарно-обрядові пісні	2	10	12
6.	Робота з технічними засобами	2	4	6
7.	Робота з репертуаром	2	38	40
8.	Постановча та репетиційна робота	2	22	24
9.	Участь у концертах та конкурсах	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
	Всього	16	128	144
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Класичний танець	1	40	41
3.	Народний танець	1	50	51
4.	Танцювальні етюди	4	26	30
5.	Розбір технічно складних трюкових елементів	2	12	14
6.	Постановча та репетиційна робота	4	62	66
7.	Участь у концертах та конкурсах	-	10	10
8.	Підсумок	-	2	2
	Всього	14	202	216
	Акторське мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Розвиток артистичної	2	12	14

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	сміливості			
3.	Зняття м'язових затисків	2	16	18
4.	Емоційна пам'ять	2	16	18
5.	Імпровізація під музику	2	16	18
6.	Підсумок		2	2
	Всього	10	62	72
	Разом	40	392	432

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровій залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

14. Вокально-хорова робота (20 год.)

Теоретична частина. Хор. Його різновиди, вокальні манери, класифікація голосів.

Практична частина. Робота над формуванням навичок народної манери співу. Робота над виробленням активного унісону у творах. Робота над чистотою інтонації при виконанні двоголосного твору. Робота над згладжуванням регістрів. Робота над виконанням творів а capella.

15. Розспівки та вокальні вправи (16 год.)

Теоретична частина. Засоби музичної виразності: штрихи, динамічні відтінки, темп, модуляція, відхилення.

Практична частина. Робота над розширенням звукового діапазону в межах септими. Робота над розвитком динамічного діапазону. Робота над вихованням навичку співу без супроводу. Робота над виконанням триголосних розспівок.

16. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Теоретична частина. Формування вокально-хорової культури.

Практична частина. Робота над чистотою акордової інтонації. Робота над вправами на розвиток поліфонічного слуху. Робота над вмінням співати мелодію без підтримки інструменту. Вивчення канонів.

17. Календарно-обрядові пісні (12 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення календарно-обрядових пісень.

Практична частина. Розучування пісень весняно-літнього циклу Слобожанщини. Ознайомлення з піснями та обрядами літньо-осіннього землеробського періоду Слобідського краю. Розучування родинно-обрядових пісень.

18. Робота з технічними засобами (6 год.)

Практична частина. Робота з фонограмою «мінус». Робота над записом у студії.

19. Робота з репертуаром (40 год.)

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодій партій твору. Розбір пісні та аналіз хорових партитур. Робота над умінням поєднувати спів з танцювальними рухами. Робота над формуванням виконавських навичок. Навчання вмінню розкрити смисловий зміст твору. Робота над нюансами та виразністю виконання твору. Робота над характером звуковедення та тембром твору.

20. Постановча та репетиційна робота (24 год.)

Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

21. Участь у концертах та конкурсах (6 год.)

22. Підсумок(2 год.)

Підведення підсумків роботи за рік та показ вивченого за рік матеріалу.

Перспективи роботи на наступний рік.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічному залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

23. Класичний танець (41 год.)

Теоретична частина. Елементи екзерсису; методика виконання вправ біля станка.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (тренаж).

Повторюються вивчені рухи в більш складних комбінаціях, зі збільшенням силового навантаження, та вивчаються нові: battement developpe, battement fondu, поняття attitude і tire-bouchon.

2. Вправи на середині залу.

Виконуються вправи тренажу en face з поступовим введенням на epaulementn croisee, effacee, а також: пози (arabesque); temps lie par terre; танцювальні елементи (па польки, вальсу, галопу), обертання.

3. Стрибки (allegro).

Saute, changement de pieds, pas echappe (з обертом), pas jete (підготовка), sissonne simple, assemble. Оберти та піруети по діагоналі.

24. Народний танець (51 год.)

Теоретична частина. Основні рухи та характерні особливості манери виконання танців різних регіонів України; польських, чеських, молдавських танців; правила поведінки і спілкування у парному танці;

Практична частина.

1. Вправи біля станка.

Уклін для дівчат, уклін для хлопців. Вправи для рук, нахили корпусу. присідання. Вправа для розвитку рухливості ступні. Маленькі кидки. Кругові рухи ногою по підлозі. Каблучна вправа. Підготовка до «вірвовочки». Низькі та

високі розгортання ноги, м'яке розкривання ноги на 45°. Вправа з ненапруженою ступнею. Дрібні вистукування. Адажіо. Дрібні вистукування. Великі кидки.

2. Вправи на середині залу.

Позиції та положення ніг, рук.

3. Елементи українського танцю.

Тинок з високим підійманням колін, з участю рук. Вихилясник з потрійним притупом, без притупу, з угинанням, в повороті. Упадання на місці з просуванням вбік, припадання в повороті. Зальотний крок, перемінний крок, крок з каблука, комбіновані кроки. Присядка на місці, бокова присядка з виносом ноги. «М'ячики», розніжка в повороті з оплеском., підсічки, млинок. Повзунець з опорою на руку. Кабріоль. Оберти в просуванні: на підскоках, з перескоком, каблучна крутка. Оберти на місці: обертас, обертас с піджатими ногами, гуцульські оберти, комбіновані оберти.

4. Елементи гуцульського танцю.

Притупцювання, переступання, чесанка, присідання та ін. Підскоки з поворотом. Оберти на півпальцях. Синкоповані дрібушечки. Присядки. «Свердло»- елемент гуцульського танцю.

5. Елементи закарпатського танцю.

Вивчення положень рук в парі, основні ходи та рухи «Тропотянки», «Березнянки».

6. Елементи польського танцю.

Основні положення рук та ніг. Основні елементи: ключі, кроки, «голубці». Основні кроки польських танців: «Краков'як», «Мазурка», «Полонез».

7. Елементи молдавського танцю.

Основні ходи: хід з підскоком, біг на місці, боковий хід, перехресний хід, хід на одну ногу с підскоком, боковий з каблука.

6. Танцювальні етюди (30 год.)

Етюди на елементах українських танців «Гопак», «Гречаники», «Оляндра», «Ойра», «Гуцулка», «Тропотянка», «Голубка», «Березнянка», «Волинська полька», «Аркан». Етюди на елементах польських танців «Мазурка», «Полонез», «Оберек». Етюди на елементах молдавських танців «Хора», «Молдавеняска».

7. Розбір технічно складних трюкових елементів (14 год.)

Теоретична частина. Різновиди трюкових елементів.

Практична частина. Підсічка, закладка. Різновиди присядок, повзунці з переміною рук, сидячи. Яструб, кільце. Комбіновані оберти для дівчат.

8. Постановча та репетиційна робота (66 год.)

Робота з концертним репертуаром.

9. Участь у концертах та конкурсах (10 год.)

10. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Акторське мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Бесіда «Роль засобів акторської виразності у розкритті ідейного змісту сценічного номеру».

11. Розвиток артистичної сміливості (14 год.)

Теоретична частина. Основні закони артистичної етики; поняття: сцена, лаштунки, артист, актор, режисер, репетиція, сценічний майданчик.

Практична частина. М'язова релаксація окремих груп м'язів, зняття напруги. Тренінг концентрації та розподілу уваги. Формування навичок діяти в умовах сценічної вигадки. Розвиток здатності проявляти артистичну сміливість та характерність при виконанні індивідуальних завдань.

12. Зняття м'язових затисків (18 год.)

Теоретична частина. Зняття м'язових затисків.

Практична частина. Фізичне розігрівання. Концентрація уваги. Психофізична адаптація. Розвиток здібності взаємодіяти з партнерами.

13. Емоційна пам'ять (18 год.)

Теоретична частина. Основні психічні процеси та якості: сприйняття, увага, фантазія, комунікабельність.

Практична частина.

Усвідомлення свого чуття та відчуття. Створення ланцюжка асоціацій та включення тіла в уявний процес. Розвиток основних психічних процесів та якостей: сприйняття, уваги, фантазії, комунікабельності. Зменшення м'язової напруги голосового апарату, робота над резонаторами. Підвищення м'язової і психічної активності та розвиток пластичної виразності тіла.

14. Імпровізація під музику (18 год.)

Тренування уяви, фантазії за музичною темою. Розвиток навичок орієнтації у просторі. Розвиток пластичної свободи руху, звільнення дихання. Тренування та розвиток пластичного відгуку та пластичної виразності, усвідомлення зв'язку між рухом тіла і звуком.

15. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків роботи за рік на відкритому уроці. Показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

По закінченні навчання на третьому та четвертому році основного рівня вихованці мають знати і розуміти:

- основні елементи народних свят і обрядів,
- виконавчо-співочі засоби виразності;
- назви жіночих і чоловічих співочих голосів;
- елементи екзерсису класичного танцю;
- методику виконання вправ біля станка;
- основні рухи та характерні особливості манери українських, польських, молдавських танців;
- правила поведінки і спілкування у парному танці;

- основні закони артистичної етики;
- поняття: сцена, лаштунки, артист, актор, режисер, репетиція, сценічний майданчик.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- володіти виконавськими навичками та основними якостями співоного голосу;
- співати на ланцюговому диханні;
- співати чисто і злагоджено під фонограму та без супроводу двоголосні твори;
- виконувати триголосні розспівки;
- вміти повноцінно виконувати дрібні тривалості в піснях швидкого темпу, ясно і чітко вимовляти важкі буквосполучення;
- вільно і невимушено виконувати пісні з рухами;
- вміти управляти своєю увагою (до предмета, до партнера);
- вміти активізувати свою фантазію;
- вміти повторити ритм, заданий педагогом і зберігати темпоритм до кінця виконання завдання;
- вміти побудувати зв'язну розповідь про свої враження від побаченого
- концентрувати увагу і координувати рухи;
- технічно правильно виконувати рухи танців різних регіонів України, молдавських та польських танців;
- змінювати рухи відповідно до характеру музики;
- імпровізувати на теми українських народних танців у швидкому і повільному темпі, виразніше відтворювати образи та сюжети;
- брати участь у постановці етюдів за завданням педагога.

Вихованці мають набути досвід:

- виявлення та реалізації своїх творчих здібностей;
- розкриття свого таланту;
- концертної діяльності.

У вихованців мають сформуватися наступні компетентності:

- відкритість до нових ідей;
- активність у житті колективу;
- ініціативність;
- визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення;
- здатність засвоєння та використання отриманих знань та навичок на практиці;
- уміння самостійно опрацьовувати та використовувати необхідну інформацію за допомогою ІКТ;
- навички дбайливого ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей;
- співпраця з іншими особами для досягнення спільної мети;
- навички організації власного навчального середовища.

Вищий рівень, перший та подальші роки навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Вдосконалення вокально-хорових навичок	2	18	20
3.	Розспівки та вокальні вправи	2	14	16
4.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
5.	Робота з концертним репертуаром	-	42	42
6.	Театральна - постановка та репетиційна робота	2	24	26
7.	Історія виникнення та складання народного костюму	2	4	6
8.	Участь у концертах та конкурсах	-	14	14

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
9.	Підсумок	-	2	2
	Всього	12	132	144
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Класичний танець	-	40	40
3.	Народний танець	-	50	50
4.	Вивчення технічно складних трюкових елементів	4	32	36
5.	Театральна постановка та репетиційна робота	4	66	70
6.	Участь у концертах, конкурсах, фестивалях	-	10	10
7.	Історія виникнення та складання народного костюму	4	2	6
8.	Підсумок	-	2	2
	Всього	14	202	216
	Акторське мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Фізична дія – основа словесної дії	2	6	8
3.	Сценічне спілкування	2	6	8
4.	Створення «бачення кінострічки»	2	2	4
5.	Теми і ритм дії	2	6	8
6.	Імпровізація, як елемент сценічної дії	2	4	6
7.	Розвиток сценічної, акторської сміливості	2	6	8
8.	Танцювально-мовленнєвий тренінг	2	6	8
9.	Постановочна робота	2	16	18
10.	Підсумок	-	2	2
	Всього	18	54	72

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Разом	44	388	432

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Вдосконалення вокально-хорових навичок (20 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співочі засоби виразності. Вокальний тембр, динамічний діапазон, спів без супроводу, прийомі ведення звуку.

Практична частина. Подальша робота над формуванням вокального тембру. Ознайомлення з основними поняттями кантиленного співу. Робота над розвитком динамічного діапазону. Робота над чистотою інтонації при виконанні триголосного твору. Робота над умінням кожного учасника співати будь-яку вокальну партію. Робота над вихованням навичку співу без супроводу. Робота над вдосконаленням навичок "ланцюгового" дихання. Робота над оволодінням всіма прийомами ведення звуку (*non legato, legato, staccato*). Робота над згладжуванням регістрів.

3. Розспівки та вокальні вправи (16 год.)

Практична частина. Робота над розширенням звукового діапазону в межах більш октави. Виконання дво-, три-, чотирьох голосних розспівок із супроводом і «а capella». Спів тренувальних вправ на розвиток навичок у переході з грудного регістру у фальцетний та навпаки.

4. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Практична частина. Робота над чистотою акордової інтонації. Спів вправ на розвиток поліфонічного слуху. Робота над вмінням співати мелодію

без підтримки інструменту. Робота над вокально-технічними вправами, які спрямовані на поліпшення результату чистоти інтонації при співі.

5. Робота з концертним репертуаром (42 год.)

Практична частина. Робота з вивчення та виконання твору. Робота над умінням поєднувати спів з танцювальними рухами. Робота над формуванням виконавських навичок. Навчання вмінню розкрити смисловий зміст твору. Робота над нюансами та виразністю виконання твору. Робота над характером звуковедення та тембром твору. Робота над розвитком навичок художньої інтерпретації пісень.

6. Театрально - постановочна та репетиційна робота (26 год.)

Робота над інсценізацією, театралізацією та відпрацюванням вокально-хореографічних композицій.

7. Історія виникнення та складання народного костюму (6 год.)

Теоретична частина. Особливості та відмінності народного костюму.

Регіональні особливості костюмів. Вигляд костюмів, елементи жіночого та чоловічого одягу. Особливості сценічного костюму.

8. Участь у концертах та конкурсах (14 год.)

9. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу.

Перспективи роботи на наступний рік.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила безпеки життєдіяльності на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічній залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Класичний танець (40 год.)

Практична частина.

Урок складається за схемою попереднього року навчання.

1. Вправи біля станка: повторюються вивчені рухи в більш складних комбінаціях, зі збільшенням силового навантаження та вивчаються нові (мале adagio).

2. Вправи на середині: вправи тренажу epaulement croisée, effacée; port de bras; пози (arabesque); temps lie par terr на 90°; танцювальні елементи; pas de bourree; pas balance; обертання.

3. Стрибки (allegro): saute по позиціях; changement de pied; pas echappé) (з обертотом); pas jeté; sissonne simple; pas assemble; sissonne ferme; glissade тощо.

3. Народний танець (50год.)

Практична частина.

1. Вправи біля станка: повторюються вивчені рухи у більш складних комбінаціях зі збільшенням силового навантаження.

2. Вправи на середині: повторюються всі елементи, що вивчалися на попередньому рівні з більш ускладненими комбінаціями у швидкому темпі. Вивчаються елементи танців народів світу з подальшим складанням у комбінації та окремі танці.

3. Елементи італійських танців. Основні кроки та положення рук. Бічні стрибки та ножиці, обертання з ударом в тамбурин, стрибки з піднятою ногою. Етюд на елементах італійського танцю «Тарантела».

4. Елементи німецьких танців (pas польки, вальсу та ін.).

5. Елементи циганського танцю (дрібні ковзні кроки на витягнутих ногах, перемінний крок з відкиданням ніг назад від коліна, крок убік зі схрещуванням ніг. Чоловічий крок з плесканням, чечітка з підскоком на опорній нозі).

5. Елементи іспанського танцю. Основні кроки та положення рук, великі кидки та переступання, стрибкові комбінації. Етюд на елементах іспанського танцю «Арагонська хота».

4. Вивчення технічно складних трюкових елементів (36год.)

Практична частина.

Елементи народних танців.

Жіночі – обертання (його різновиди) та комбінації, «веретено», обертання на припаданні, тури з підігнутими ногами, обертас з прокруткою, тощо.

Чоловічі – високий голубець (pas cabriole), великий тинок, розніжка, кільце, яструб, щупак, різновиди присядок, повзунці, підсічка, закладка, млинок, гарбуз, стрибок через шаблю. Танцювальні комбінації з шаблею.

5. Театральна-постановочна та репетиційна робота (70 год.)

Робота над концертним репертуаром.

6. Участь у концертах, конкурсах, фестивалях (10 год.)

Здійснюється згідно з планом роботи театру.

7. Історія виникнення та складання народного костюму (6 год.)

Теоретична частина. Особливості та відмінності народного костюму. Регіональні особливості костюмів. Вигляд костюмів, елементи жіночого та чоловічого одягу. Особливості сценічного костюму.

8. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Акторське мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Бесіда з безпеки життєдіяльності. Бесіда «Акторська виразність виконавців, як важливий засіб відображення образу номеру на сцені».

2. Фізична дія – основа словесної дії (8 год.)

Теоретична частина. Побудова логіки фізичних дій.

Практична частина. Налаштування психофізичного апарату на виконання словесної дії. Побудова логіки фізичних дій. Вправи на розвиток органів сприйняття, спостережливості.

3. Сценічне спілкування (8 год.)

Практична частина. Вправи на розвиток навичок оволодіння процесом живої взаємодії. Вправи і сценічні етюди в умовах «публічної» самотності, а також етюди на безсловесну взаємодію в умовах органічного мовчання. Вправи на взаємодію двох партнерів в умовах «запропонованих обставин».

4. Створення «бачення кінострічки» (4 год.)

Практична частина. Тренування безперервного, послідовного бачення сценічних подій. Розвиток вміння створювати «кінострічку бачення». Відновлення в своїй пам'яті образних уявлень про дійсність.

5. Темп і ритм дії (8 год.)

Практична частина. Оволодіння різними темпами. Перехід від одного темпоритму до іншого. Уміння поєднувати декілька ритмів (різноманітність ритмічних малюнків).

6. Імпровізація, як елемент сценічної дії (6 год.)

Практична частина. Розвиток вміння імпровізувати в умовах сценічної вигадки. Розвиток безперервності, логіки, послідовності й завершеності дії.

7. Розвиток сценічної, акторської сміливості (8 год.)

Практична частина. Внутрішня структуризація, аналіз їх значущості для «Я» і свого тіла; активізація несвідомого, тренування навичок управління багато об'єктною увагою. Розвиток здібностей відчуття сценічної атмосфери і характеру сценічної дії.

8. Танцювально-мовленнєвий тренінг (8 год.)

Практична частина. Розвиток вміння поєднувати сценічне слово зі сценічною дією. Розвиток дихання та голосу. Створення пластичних сценічних етюдів, побудованих на використанні скоромовок.

9. Постановча робота (18 год.)

Робота над створенням цікавих сценічних характерів у номері.

10. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

По закінченні навчання на вищому рівні *вихованці мають знати і розуміти:*

- спеціальні знання з області вокально-хореографічного мистецтва та акторської майстерності;

- різні виконавські стилі у світовому та вітчизняному народному пісенно-танцювальному мистецтві;
- народні традиції та звичаї;
- особливості та відмінності народного костюму.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- виконувати пісню в єдиній манері співу;
- тримати вокальну партію в ансамблі;
- співати чисто і злагоджено під фонограму та без супроводу триголосні твори;
- виконувати твори з нюансами, передавати динамічні відтінки;
- за допомогою хорового співу передавати ідейно-художній зміст твору;
- виконувати технічно правильно всі основні рухи біля станка та на середині зали;
- виконувати основні рухи та комбінації танців різних регіонів України та інших народів;
- виконувати технічно важкі вправи та віртуозну техніку;
- імпровізувати на теми класичної і народної музики;
- виражати у пластиці загальний зміст музики, її образні асоціації, перевтілюватись в образи та передавати характер;
- виконувати та складати самостійно окремі хореографічні етюди (народні, класичні) та танці на основі вивченого матеріалу;
- діяти у вигаданих обставин;
- застосовувати отримані знання у практичній діяльності;
- артистично виконувати вокально-хореографічні композиції;
- правильно вдягати та користуватися елементами та аксесуарами народного костюму.

Вихованці мають набути досвід:

- сценічної культури та майстерності;
- виконання вокально-хореографічних композицій на концертах, конкурсах і фестивалях;

- співпраці у колективі.

У вихованців мають сформуватися наступні компетенції:

- визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення;
- уміння самостійно опрацьовувати та використовувати необхідну інформацію за допомогою ІКТ;
- здатність аналізувати та оцінювати досягнення, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати методи самовиховання;
- здатність до застосування здоров'язбережувальних компетенцій;
- здатність продуктивно співпрацювати у групі та команді, застосовувати способи взаємодії з людьми, володіння різними соціальними ролями;
- здатність застосовувати знання, уміння та особистий досвід для подальшого навчання;
- володіти способами фізичного, духовного та інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та підтримки;
- здатність до прийняття власних рішень та готовності брати за них відповідальність;
- здатність до професійного самовизначення.

Діти повинні навчитися творити в ансамблі, втілювати загальний задум номеру. Створювати індивідуальні неповторні образи. Самостійно й ініціативно діяти у вирішенні художніх завдань, сприяти утворенню доброзичливості та творчої атмосфери у колективі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко Л. А. Дорогою батьків. Збірка танців.- К.: Музична Україна, 1990.
2. Василенко К. Ю. Українські народні танці для дітей.- К.: Музична Україна, 1985.
3. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю.- К.: Мистецтво, 1996.

4. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю.- К.: Музична Україна, 1990.
5. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії.- Львів, 2006.
6. Десятник Г. О., Лимар Л. Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості.- Київ: Інститут журналістики КНУ імю Тараса Шевченка, 2020.
7. Зайцев Є. В., Колісниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю. Третє видання – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007.
8. Іваницький А., Досенко Є., Списаренко Б. Український музичний фольклор. Підручник.- Вінниця: «Нова книга», 2004
9. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом.- Харків: ХДАК, 2004.
10. Можайкіна Н.С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія: Навчальний посібник. К.: Видавництво «Ліра-К», 2016.
11. Натанчук Л. Основи акторської майстерності та грим.- Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022
12. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навчально-методичний посібник.- Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2011.
13. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчальний посібник.- К.: Шк. світ, 2008.
14. Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі: Збірник матеріалів.- Тернопіль: Мандрівець, 2008.
15. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник- 2е вид.- К.: Альтерпрес, 2007.
16. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика формування співацького голосу.- Київ, 1998.